

Luminor Asset Management IPAS Iesaistīšanās politika

Apstiprināja:	Luminor Asset Management IPAS Valde
Apstiprināts:	28-06-2023
Spēkā no:	28-06-2023

Nodaļa 1 - Mērķis

1. Politika nosaka vispārīgos principus, kā akcionāra tiesību izmantošana iekļaujama Sabiedrības ieguldījumu stratēģijās un kādas iesaistīšanās aktivitātes Sabiedrība veic Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju labā, ieguldot līdzekļus Uzņēmumu akcijās.
2. Vispārīgie principi, kas izklāstīti Politikā, ir piemērojami tikai tad, kad Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju vārdā Sabiedrība veic ieguldījumus Uzņēmumu akcijās, kas ir iekļautas Dalībvalstī reģistrētā Regulētā tirgū. Ievērojot pienākumu rīkoties kā gādīgam un rūpīgam saimniekam un vienīgi Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju interesēs, veicot ieguldījumus Uzņēmumu akcijās Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju vārdā, Sabiedrība pēc iespējas piemēro šos vispārīgos principus, neatkarīgi no tā, kurā Regulētajā tirgū ir iekļautas akcijas un/vai neatkarīgi no to emitenta jurisdikcijas.

Nodaļa 2 - Definīcijas

3. Zemāk minētajiem lielajiem terminiem ir šāda nozīme:

- 3.1. **Sabiedrība** – Luminor Asset Management IPAS.
- 3.2. **Uzņēmums** – tāda akciju sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir dalībvalstī un kuras akcijas iekļautas dalībvalsts regulētajā tirgū.
- 3.3. **ESG** – vide (angliski Environment), sociālā atbildība (angliski Social) un pārvaldība (angliski Governance). Termins apzīmē koncepciju/pieeju, kas tiek īstenota Uzņēmuma darbībā.
- 3.4. **Finanšu instrumenti (arī FI)** – vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvus, bet citai personai — finanšu saistības vai kapitāla vērtspapīrus.
- 3.5. **Pārvaldes pakalpojumu saņēmēji** – Sabiedrības pārvaldītie valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāni un Sabiedrības pārvaldītie privāto pensiju fondu pensiju plāni.
- 3.6. **Dalībvalsts** – Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts
- 3.7. **Politika** – šī iesaistīšanās politika.
- 3.8. **Regulētais tirgus** – daudzpusēja sistēma, kuru organizē vai pārvalda regulētā tirgus organizētājs un kurā atbilstoši daudzpusējās sistēmas noteikumiem, ievērojot līdzvērtīgus nosacījumus, apvieno vairāku trešo personu pirkšanas un pārdošanas intereses attiecībā uz finanšu instrumentiem, vai veicina šādu interešu apvienošanu tā, ka rezultātā tiek noslēgts darījums attiecībā uz finanšu instrumentiem, kurus atļauts tirgot saskaņā ar daudzpusējās sistēmas noteikumiem, un kurai ir atļauts darboties, un kura patstāvīgi darbojas.

Nodaļa 3 - Akcionāra tiesību izmantošanas vispārīgie principi

4. Sabiedrība nosaka sešus vispārīgos principus, ko Sabiedrība vispārīgi centīsies ievērot gadījumos, kad Sabiedrība uzskata, ka tā var ietekmēt Uzņēmumus, kuru emitētajās akcijās tā iegulda vai plāno ieguldīt Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju līdzekļus, lai Uzņēmumi uzlabotu korporatīvās pārvaldības praksi, kā arī nodrošinātu ilgtermiņa pieeju. Vispārīgie principi ir:

4.1. Rīcība akcionāru ilgtermiņa interešu labā. Uzņēmuma galvenajam mērķim ir jābūt tā akcionāru ilgtermiņa vērtības radīšana. Uzņēmuma korporatīvās pārvaldības struktūrai ir jābūt veidotai tā, lai sasniegtu šo mērķi. Piemēram, Uzņēmumam ir jānodrošina tā padomes, valdes un darbinieku fokuss uz šī mērķa sasniegšanu. Turklāt padomei un valdei ir jānosaka skaidra stratēģija šī mērķa sasniegšanai.

4.2. Visu akcionāru tiesību aizsardzība. Visiem akcionāriem ir jābūt iespējai īstenot savas balsstiesības attiecībā uz nozīmīgām korporatīvām izmaiņām. Uzņēmumam jānodrošina, lai visu akcionāru tiesības ir aizsargātas, un jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret visiem akcionāriem, it sevišķi ievērojot principu "viena akcija – viens balss". Uzņēmumam jāminimizē jauno akciju emisiju negatīvā ietekme uz esošo akcionāru akciju vērtību, kā arī jāatturas no pret pārņemšanu vērsto pasākumu īstenošanas.

4.3. Efektīvas un neatkarīgas padomes struktūras nodrošināšana. Lai nodrošinātu efektīvu Uzņēmuma valdes uzraudzību, Uzņēmuma padomē ir jābūt atbilstošam neatkarīgu padomes locekļu skaitam. Padomes locekļiem ir jābūt nepieciešamajai kvalifikācijai un iesaistei valdes pienākumu izpildes uzraudzībā un valdes efektivitātes uzlabošanā. Turklāt padomes sastāvam ir jābūt pietiekoši daudzveidīgam, kā arī vēlams, lai Uzņēmums nodrošina formālu padomes novērtēšanu un nepieciešamības gadījumos arī vadības pēctecības plānus. citus apsvērumus attiecībā uz darījuma rīkojuma izpildi, kurus Sabiedrība uzskata par svarīgiem.

4.4. Darbinieku motivācijas sistēmas pielāgošana akcionāru ilgtermiņa interesēm. Uzņēmuma darba samaksas struktūra ir jāpielāgo akcionāru ilgtermiņa interesēm, neierobežojot Uzņēmuma spēju piesaistīt un paturēt talantīgus darbiniekus. Darba samaksas programmas ir skaidri un pilnībā jāatklāj akcionāriem.

4.5. Savlaicīga, precīza un atbilstoša informācijas izpaušana sabiedrībai. Uzņēmumiem jānodrošina, ka to finanšu un darbības rezultāti, īpašumtiesību jautājumi un ESG rādītāju dati tiek atklāti savlaicīgi, precīzi un atbilstošā veidā. Finanšu pārskatu revīzija akcionāru vārdā katru gadu jāveic neatkarīgiem ārējiem revidentiem. Ārējiem revidentiem nav jāuzņemas pārmērīgi plaša konsultatīvā loma uzņēmumā, kuru tie revidē.

4.6. Sociālo, vides un ētiskās atbildības nodrošināšana. Atbilstoši akcionāru ilgtermiņa interesēm, Uzņēmums ir jāpārvalda atbildīgi attiecībā uz visām ieinteresētām personām tā, lai tiktu ievēroti attiecīgi ētikas un ESG standarti. Uzņēmumam ir jānodrošina informācijas atklāšana par tādiem rādītājiem kā darba standarti, apņemšanās cīnīties pret klimata izmaiņām un oglekļa emisijām. Ciktāl tas iespējams, izpaustajai informācijai ir jābūt pārbaudāmai.

Nodaļa 4 - Darījumu izpildes principi un kārtība

5. Sabiedrība uzskata, ka akcionāra tiesību izmantošanas darbību iekļaušana ieguldījumu stratēģijās var veicināt ilgtspējīgus ilgtermiņa ieguldījumu rezultātus un akcionāru iesaistīšanos Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju vārdā. Kā daļu no akcionāra tiesību izmantošanas darbībām Sabiedrība cita starpā var novērtēt sekojošos faktorus saistībā ar faktisko vai potenciālo ieguldījumu Uzņēmuma akcijās:

- 5.1. biznesa stratēģija;
- 5.2. vides apsvērumi;
- 5.3. sociālie apsvērumi;
- 5.4. korporatīvā pārvaldības sistēma;
- 5.5. atbilstības un risku pārvaldības sistēma;
- 5.6. kapitāla struktūra.

6. Tādi faktori kā Uzņēmuma biznesa stratēģija vai kapitāla struktūra tiek parasti analizēti kā daļa no ieguldījuma izpētes procesa. Veicot Uzņēmuma izpēti, Sabiedrība izpētes procesā kā vienu no datu avotiem var izmantot ārējos izpētes pārskatus no trešajām

personām. Sabiedrība var pieņemt lēmumu atturēties no ieguldīšanas vai atsavināt esošo ieguldījumu Uzņēmuma akcijās, ja Sabiedrība uzskata, ka Uzņēmumam nav atbilstošas biznesa stratēģijas vai kapitāla struktūras.

7. ESG koncepcijas integrācijas pakāpe ir atkarīga no dažādiem faktoriem, piemēram, no Uzņēmuma nepieciešamo ESG datu pieejamības.

Nodaļa 5 - Akcionāra tiesību izmantošanas veidi

8. Sabiedrība uzņemas virkni "iesaistīšanās aktivitāšu", lai ietekmētu un panāktu, ka Uzņēmumi, kuru emitētajās akcijās tiek ieguldīti Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju līdzekļi, uzlabo savu korporatīvās pārvaldības praksi, kā arī nodrošina vairāk uz ilgtermiņu vērstu pieeju. Šajā kontekstā "iesaistīšanās aktivitātes" attiecībā uz Uzņēmumiem ietver šādas darbības, kas var tikt veiktas atbilstoši konkrētajai situācijai:

- 8.1. uzraudzība;
- 8.2. dialoga veidošana;
- 8.3. sadarbība ar citiem akcionāriem;
- 8.4. komunikācija ar citām ieinteresētajām pusēm;
- 8.5. akcionāra balsstiesību izmantošana.

Iedaļa 1 - Uzņēmuma uzraudzība

9. Sabiedrība veic ieguldījumu Uzņēmumos uzraudzību Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju portfeļa pārvaldības ietvaros, ņemot vērā Politikas 3. nodaļā aprakstītos faktoros. Piemēram, Sabiedrība var aplūkot Uzņēmuma paziņojumus vai ziņojumus (piemēram, ceturkšņa/gada ziņojumus), gūstot datus Uzņēmuma biznesa stratēģijas, korporatīvās pārvaldības sistēmas vai kapitāla struktūras novērtēšanai. Turklāt citas publikācijas (piemēram, laikraksti, finanšu žurnāli vai akadēmiskās publikācijas) var kalpot par datu avotu Sabiedrības viedokļa veidošanai par Uzņēmuma korporatīvās pārvaldības sistēmu, tā ietekmi uz vidi, kā arī par labāko nozares praksi.

Iedaļa 2 - Dialogs ar Uzņēmumiem

10. Sabiedrība uzskata dialogu ar Uzņēmumu par būtisku akcionāra tiesību izmantošanas veidu, piemēram, lai veicinātu Uzņēmumu uzlabot tā korporatīvās pārvaldības praksi, lai sekmētu ilgtermiņa vērtības izveidi, lai veicinātu informācijas izpaušanas standartus vai jebkuru citu Uzņēmuma darbības aspektu (skat. Politikas 3. nodaļu Akcionāra tiesību izmantošanas vispārīgie principi).

11. Dialogs parasti tiek uzturēts ar Uzņēmuma amatpersonām, piedaloties Uzņēmuma akcionāru gada kopsapulcēs un citos akcionāriem paredzētajos pasākumos.

Iedaļa 3 - Sadarbība ar citiem akcionāriem

12. Sabiedrība var sadarboties ar citiem akcionāriem tādejādi veicinot labāku korporatīvo pārvaldību, risku pārvaldību, rezultātus vai atklātības standartus (tostarp, bet ne tikai to, kā Uzņēmums ziņo par finanšu rādītājiem vai apņemšanos klimata izmaiņu jomā) un ar ESG saistītu jautājumu izskatīšanu. Sabiedrība izvēlas pieeju, kuru tā uzskata par visatbilstošāko Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju interesēm, kad tā nepārkāpj jebkādu tiesību aktus vai iekšējās politikas. Piemēram, Sabiedrība var sadarboties ar citiem akcionāriem, kad Sabiedrības pārvaldīto Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju īpašumā esošā akciju pakete tiek uzskatīta par nepietiekamu, lai ietekmētu Uzņēmumu.

13. Sadarbība parasti tiek veikta, izmantojot formālas vai neformālas sapulces ar citiem akcionāriem.

Iedaļa 4 - Komunikācija

14. Sabiedrība var sazināties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai iegūtu informāciju un viedokļus pastāvīgas iesaistīšanās Uzņēmumā ietvaros. Sabiedrība izvēlas pieeju, ko tā uzskata par visatbilstošāko Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju interesēm, un kura nepārkāpj tiesību aktus vai iekšējās politikas. Par attiecīgajām ieinteresētajām personām uzskatāmas, piemēram, interešu grupas, valsts iestādes un institūcijas, nevalstiskās organizācijas.

Iedaļa 5 - Akcionāra balsstiesību izmantošana

15. Sabiedrība uzskata, ka akcionāra balsstiesību izmantošana ir efektīvs veids viedokļa paušanai un Uzņēmuma ietekmēšanai.

16. Pieņemot lēmumu par no FI izrietošo balsstiesību realizēšanu, Sabiedrība rīkojas ar pienācīgu rūpību un tikai Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju interesēs, atbildīgi īstenojot Uzņēmumos to akcionāra tiesības un pienākumus.

17. Sabiedrība piedalās Uzņēmumu akcionāru kopsapulcēs un izmanto no Pārvaldes pakalpojumu saņēmēju īpašumtiesībām uz akcijām izrietošās balsstiesības. Sabiedrība var atkāpties no šī principa, ja tās piedalīšanās un balsošana kopsapulcē Pārvaldes pakalpojumu saņēmējiem ir uzskatāma par maznozīmīgu, piemēram, ja Sabiedrībai piederošo akciju apjoms ir neliels salīdzinājumā ar citiem akcionāriem piederošo akciju apjomu vai ja piederošo akciju apjoms veido vien mazu daļu no ieguldījumu veikušā Pārvaldes pakalpojumu saņēmēja kopējās portfeļa vērtības. Savā mītnes valstī Sabiedrības vārdā Uzņēmumu akcionāru kopsapulcēs parasti piedalās sabiedrības pārstāvji, savukārt ārvalstu Uzņēmumu akcionāru kopsapulcēs, Sabiedrība īsteno savas akcionāru balsstiesības ar pilnvarnieku starpniecību.

18. Realizējot balsstiesības Uzņēmumos Baltijas valstīs, Sabiedrība var sadarboties ar Luminor grupas aktīvu pārvaldības sabiedrību pārstāvjiem vai aktīvu pārvaldīšanas pakalpojumu sniedzējiem, izdodot attiecīgu pilnvaru, pilnvarojot tos realizēt akcionāru balsstiesības.

Nodaļa 6 - Informācijas atklāšana

19. Sākot ar 2020. gadu, katru gadu un ne vēlāk kā katra gada 1. augustā Sabiedrība publiski atklās to, kā tā īsteno Politiku. Informācija par Politikas īstenošanu ir pieejama tīmekļa vietnē www.luminor.lv.

Nodaļa 7 - Politikas pārskatīšana

20. Sabiedrības pienākums ir pārskatīt Politiku, izvērtējot tās atbilstību un veicot izmaiņas, ja ir radušies būtiski apstākļi, kas var ietekmēt Sabiedrības spēju īstenot Politiku. Sabiedrība pārskata Politiku ne retāk kā reizi gadā.

21. Sabiedrība publicē Politiku tīmekļa vietnē www.luminor.lv.